

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Αν. Φ.: 115

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Μανώλη Συντυχάκη
2. Βουλευτή κα Μαρία Κομνηνάκα
3. Βουλευτή κα Διαμάντω Μανωλάκου

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 3057/18.6.2021 Αναφορά με θέμα:
«Ομόφωνο ψήφισμα Δημοτικού Συμβουλίου Χανίων με το οποίο αιτείται την άμεση αποκατάσταση του ιστορικού φρουρίου του Ιτζεδίν»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 3057/18.6.2021 Αναφοράς των Βουλευτών κ.κ. Μανώλη Συντυχάκη, Μαρίας Κομνηνάκα και Διαμάντως Μανωλάκου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το τουρκικό φρούριο Ιτζεδίν στον κόλπο της Σούδας, Π.Ε. Χανίων χαρακτηρίστηκε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο το 1986 με την υπ' αρ. ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2796/43152/03.12.1986 (ΦΕΚ 936/Β/ 31.12.1986) Υ.Α. διότι «... η θέση του φρουριακού συγκροτήματος που δεσπόζει στην περιοχή του Αποκόρωνα και η σύνδεσή του με τα ιστορικά γεγονότα του 19ο και 20ου αιώνων και τους αγώνες των Κρητών για την απελευθέρωσή τους στοιχειοθετούν την έννοια του ιστορικού μνημείου ...».

Σχετικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς του φρουριακού συγκροτήματος, το φρούριο Ιτζεδίν περιήλθε στο Ελληνικό Δημόσιο από το Τουρκικό Δημόσιο το 1915 και μεταβιβάστηκε στην Εφορία Καλαμίου Π.Ε. Χανίων. Το 1971, έπειτα από το κλείσιμο των φυλακών Καλαμίου, επανήλθε στην Οικονομική Εφορία Χανίων. Το 1975, με απόφαση του Νομάρχη Χανίων και τη σύμφωνη γνώμη του ΥΠΠΟΑ, παραχωρήθηκε για χρήση το εντός του τείχους συγκρότημα, έκτασης 16.531,75 τ.μ., στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και ειδικότερα στο Αρχηγείο Ναυτικού για τις αμυντικές ανάγκες της χώρας. Το 2004 το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας αποδέσμευσε τη χρήση του τμήματος, προκειμένου να γίνουν οι απαραίτητες εργασίες συντήρησης. Το 2007 παραδόθηκε από το Πολεμικό Ναυτικό στην Κτηματική Υπηρεσία Χανίων. Το φρούριο σήμερα ανήκει στην Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤΑΔ Α.Ε.). Σύμφωνα με το Π.Δ. 165/2002 (ΦΕΚ 150/τ.Α/28-6-2002) και το Π.Δ 44/27-04-2018 (ΦΕΚ 86/τ.Α/16-5-2018) με θέμα: «Τροποποίηση του π.δ. 165/2002 (Α'150), κατά το μέρος που αφορά στον καθορισμό νέων ορίων Απαγορευμένης Ζώνης (Α.Ζ.) της περιοχής των πρώην φυλακών Καλαμίου Σούδας του Ναυτικού Οχυρού (Ν.Ο.) Σούδας της νήσου Κρήτης», ένα μέρος του χαρακτηρισμένου μνημείου του φρουρίου Ιτζεδίν βρίσκεται εντός των ορίων της Απαγορευμένης Ζώνης του Ναυτικού Οχυρού περιοχής Σούδας

Λόγω της επιβαρυνμένης κατάστασης διατήρησης του μνημείου, οι αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ προχώρησαν στις 03.06.2019 στην συγκρότηση της Επιτροπής του άρθρου 41 του ν. 3028/2002, για τον έλεγχο του μνημείου. Το Πόρισμα Ελέγχου της Επιτροπής, κατετέθη στην Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Κρήτης στις 10-03-2021, και διαβιβάστηκε, αρμοδίως, στις 16.04.2021 στην ΕΤ.Α.Δ. Α.Ε. και το Γενικό Επιτελείο Ναυτικού- Ναύσταθμος Κρήτης.

Η Επιτροπή προτείνει τη λήψη επειγόντων μέτρων ασφαλείας και ήπιων προσωρινών μέτρων άρσης επικινδυνότητας, καθώς και την ανάγκη εκπόνησης μελέτης οριστικής άρσης των ετοιμορροπιών και αποκατάστασης του μνημείου. Οι ιδιοκτήτες του μνημείου κλήθηκαν να προβούν στην εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων, καθώς σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 2 του Ν. 3028/2002 «... ο κύριος ή νομέας μνημείου υποχρεούται να μεριμνά για την άμεση εκτέλεση των εργασιών συντήρησης, στερέωσης ή προστασίας ετοιμορροπυ μνημείου χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, με δική του δαπάνη και υπό την εποπτεία και τις υποδείξεις της Υπηρεσίας... ». Έως σήμερα, δεν έχει κατατεθεί ούτε εκκρεμεί προς έγκριση τεχνική έκθεση για τη λήψη επειγόντων μέτρων ασφαλείας και μελέτη αποκατάστασης του φρουρίου Ιτζεδίν από την ΕΤΑΔ Α.Ε.

Επισημαίνεται ότι για τη δυνατότητα εκπόνησης μελετών για την αποκατάσταση του Φρουρίου Ιτζεδίν εκδόθηκε στις 8-7-2020 έγγραφο του Ναυστάθμου Κρήτης, με το οποίο χορηγείται, από πλευράς αρμοδιοτήτων του, η καταρχήν σύμφωνη γνώμη του για την αποκατάσταση του μνημείου και την ένταξη του ως έργο στη προγραμματική περίοδο 2021-2027. Ως προς την εκτέλεση των εργασιών που περιγράφονται στο Πόρισμα και αφορούν σε χώρους που βρίσκονται εντός της Επιτηρούμενης Ζώνης του Ναυτικού Οχυρού Σούδας ή της Απαγορευμένης Ζώνης του Ν.Ο.Σ, να εκτελεστούν κατόπιν έγκρισης του Ναυστάθμου Κρήτης. Επιπλέον, χορηγείται η σύμφωνη γνώμη για την εκπόνηση μελετών για τα τμήματα του μνημείου που βρίσκονται στην Απαγορευμένη Ζώνη, με τον όρο να διαβιβαστούν στο Ναύσταθμο Κρήτης για την σχετική έγκριση.

Δεδομένης της πρόδηλης σπουδαιότητας του φρουρίου, το ΥΠΠΟΑ θα ήταν θετικό για την παραχώρηση της διαχείρισης του μνημείου από την ΕΤΑΔ Α.Ε. σε έναν δημόσιο τοπικό φορέα, όπως ο Δήμος Χανίων, προκειμένου να λειτουργήσει ως μουσειακός χώρος και χώρος πολιτισμού, υπό τις προϋποθέσεις που θέτει ο αρχαιολογικός Ν. 3028/2002. Όπως έχω ήδη δηλώσει στη συζήτηση της υπ' αρ. 374/14-1-2020 Επίκαιρης ερώτησης του Βουλευτή, κ. Μανώλη Συντυχάκη, στις 20.1.2020 στη Βουλή, τούτο θα ήταν εφικτό μέσω της εκπόνησης Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτισμικής Ανάπτυξης μεταξύ του Υπουργείου, του Δήμου Χανίων, της ΕΤΑΔ Α.Ε. και της Περιφέρειας Κρήτης, κατόπιν σχετικού αιτήματος του ενδιαφερόμενου φορέα. Το αίτημα του φορέα θα πρέπει να συνοδεύεται από πρόταση για την ανάδειξη και αποκατάσταση του μνημείου και τις προτεινόμενες χρήσεις, καθώς και κανονισμό λειτουργίας για θέματα λειτουργίας και ασφάλειας. Στο πλαίσιο της ανωτέρω Προγραμματικής, θα μπορούσε να προβλεφθεί η σύνταξη και ωρίμανση μελετών αποκατάστασης των κτιριακών υποδομών, με την αξιοποίηση ήδη υπάρχουσών επιστημονικών ερευνών της Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Επισημαίνεται ότι, λόγω της μεγάλης έκτασης του οχυρού και της κακής κατάστασης διατήρησης, οι απαιτούμενες επεμβάσεις είναι χρονοβόρες και κοστοβόρες. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού δύνανται να συνδράμουν στη συλλογή στοιχείων, την εκπόνηση μελετών και σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς, να φροντίσουν για την απόδοση του μνημείου και της ιστορίας του στους πολίτες.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΜΤΕ
3. ΔΠΑΝΣΜ
4. ΥΝΜΤΕ Κρήτης